

ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้กู้ยืมเงินนอกระบบ¹

ชนพัฒน์ พริกเล็ก²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้กู้ยืมเงินนอกระบบนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมาย ความเป็นมา และทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคหนี้ในระบบ และการติดตามทวงถามหนี้ทั้งประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law System) และระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law System) ศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้การกู้ยืมเงินนอกระบบตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับหนี้ที่ได้รับความคุ้มครองขอบเขตของกฎหมายกระบวนการในการติดตามทวงถามหนี้หน่วยงานควบคุมกำกับดูแลและมาตรการในการเยียวยาความเสียหาย เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับกฎหมายที่ให้การรับรองสิทธิของผู้บริโภคในการติดตามทวงถามหนี้ในระบบที่ไม่เหมาะสมไม่เป็นธรรมและการกำกับควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ที่มีประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภค

ในการศึกษาปัญหาข้อกฎหมายกับการติดตามทวงถามหนี้กู้ยืมเงินนอกระบบแล้วนั้นปัญหาดังกล่าวได้มีการออกพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 เพื่อให้การคุ้มครองแก่ลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมและเพื่อเป็นการควบคุมกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้ของผู้ทวงถามหนี้ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมโดยหากมีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ย่อมมีบทลงโทษทั้งทางปกครองและทางอาญาแต่ ณ ปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 การให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้และการควบคุมกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้ในระบบยังคงมีปัญหาในทางกฎหมายดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก กล่าวคือปัญหาการตีความกฎหมายในหนี้ในระบบที่ได้รับความคุ้มครองโดยตามมาตรา 3 นั้นได้ให้คำนิยามของคำว่า “ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า “ทั้งนี้ไม่ว่าหนี้ดังกล่าวจะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ตาม” ซึ่งตามคำนิยามดังกล่าวนี้ได้ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นทั้งในแง่ของการใช้และการตีความกฎหมายซึ่งสามารถแบ่งออกได้อีกเป็น 2 ประการ ได้แก่

ประการแรกคือกรณีปัญหาการใช้และการตีความกฎหมายเกี่ยวกับหนี้ที่ได้รับความคุ้มครองหากหนี้เป็นหนี้ที่ไม่สมบูรณ์เนื่องจากคู่สัญญาไม่มีความสามารถไม่ทำตามแบบของนิติกรรมหรือขัดต่อวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ดังกล่าวจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้หรือไม่และประการที่สองคือ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้กู้ยืมเงินนอกระบบ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และ คณะกรรมการสอบ คือรองศาสตราจารย์รัลเส็งวิทยา และ รองศาสตราจารย์จุพร วงศ์ทองสรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

กรณีปัญหาการตีความกฎหมายเกี่ยวกับหนี้การพนันให้เป็นหนี้ที่ได้รับความคุ้มครองโดยตามกฎหมายนี้ได้ให้ความคุ้มครองแก่หนี้ที่เกิดจากการพนันซึ่งเจ้าหนี้พนันจำเป็นต้องเป็นเจ้าหนี้ซึ่งจัดให้มีการเล่นการพนันอย่างเป็นปกติธุระแต่ไม่รวมถึงการเล่นการพนันจนเป็นครั้งคราวปัญหาจึงมีว่าหนี้ที่เกิดจากการพนันเป็นหนี้ที่มีวัตถุประสงค์อันไม่ชอบด้วยกฎหมายตามความสมบูรณ์แห่งนิติกรรมแล้วลูกหนี้ซึ่งสมัครใจเข้าเล่นการพนันจนก่อให้เกิดหนี้ขึ้นซึ่งถือว่ามิได้เป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าวอย่างไรจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายนี้หรือไม่

ปัญหาประการที่สองปัญหาในเรื่องขอบเขตของกฎหมายของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทวงถามหนี้ซึ่งสามารถแบ่งออกได้อีกเป็น 4 ประการ ได้แก่

ประการแรกขอบเขตของกฎหมายในการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ของเจ้าหนี้โดยเมื่อพระราชบัญญัตินี้ได้ให้นิยามคำว่า “ผู้ให้สินเชื่อ” โดยมีได้รวมถึงผู้ให้สินเชื่อเป็นครั้งคราวหรือหมายความว่ามิได้รวมผู้ให้สินเชื่อที่ไม่ได้ทำเป็นทางการค้าปกติ เช่น การกู้ยืมเงินนอกระบบจากผู้ให้สินเชื่อเป็นญาติเพื่อนฝูงหรือคนรู้จักให้ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้ซึ่งจากคำนิยามดังกล่าวจึงมีผลทำให้เข้าใจได้ว่า “บุคคลผู้ให้สินเชื่อที่ไม่ใช่ทางการค้าปกติ” นั้นมิได้อยู่ในความหมายของคำนิยามของ “ผู้ทวงถามหนี้” ในกรณีที่ผู้ให้สินเชื่อที่ไม่ใช่ทางการค้าปกติได้มอบอำนาจให้ผู้อื่นทวงถามหนี้ กล่าวคือ มีผลทำให้ผู้ทวงถามหนี้ซึ่งรับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ของเจ้าหนี้ย่อมไม่อยู่ในนิยามของคำว่า “ผู้ทวงถามหนี้” ไปด้วยเพราะเมื่อเจ้าหนี้ซึ่งให้สินเชื่อที่ไม่ใช่ทางการค้ามิใช่ “ผู้ทวงถามหนี้” แล้วจึงทำให้ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้หรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้จากเจ้าหนี้ไม่นับเป็น “ผู้ทวงถามหนี้” ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปด้วยทำให้ผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้จากเจ้าหนี้เช่นนี้ไม่ต้องถูกควบคุมด้วยกฎหมายติดตามทวงถามหนี้ซึ่งถ้าเจ้าหนี้เองหรือผู้รับมอบอำนาจติดตามทวงถามหนี้ได้มีการฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัตินี้ลูกหนี้จะไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายฉบับนี้

ประการที่สองขอบเขตของกฎหมายในการควบคุมการติดตามทวงถามหนี้ของผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้กล่าวคือบุคคลทั้งบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลใดจะทำการรับจ้างทวงถามหนี้ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมเป็นปกติธุระจะต้องไปจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ถ้าไม่จดทะเบียนจะมีความผิดและได้รับโทษทางปกครองตามกฎหมายนี้แต่สำหรับผู้ทวงถามหนี้ซึ่งไม่เป็นปกติธุระทวงถามเพียงครั้งคราวก็ไม่ต้องจดทะเบียนซึ่งอาจเกิดปัญหาต่อเมื่อหากผู้ทวงถามหนี้ได้กระทำให้เกิดผลกระทบต่อลูกหนี้ เช่น ครอบงำลูกหนี้ในเวลาหรือสถานที่ที่ไม่เหมาะสมติดต่อกับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้เพื่อทวงถามหนี้หรือทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่ชอบยิ่งหากเป็นการติดตามทวงถามหนี้ที่เป็นหนี้ในระบบแล้วหากเจ้าหนี้มีการผลักดันให้บุคคลอื่นไปทวงถามหนี้ผู้ทวงถามหนี้อาจอ้างถึงความไม่ใช่ปกติธุระของการทวงถามหนี้

ได้ซึ่งปัญหาดังกล่าวนำไปสู่ปัญหาในกรณีที่หากผู้ติดตามทวงถามหนี้ได้กระทำผิดตามกฎหมายนี้โดยความประสงค์ของเจ้าหนี้โดยไม่สามารถนำตัวผู้ติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่ใช่ปกติธุระที่กระทำผิดกฎหมายมาลงโทษได้ซึ่งปัญหาข้อนี้ทำให้เห็นประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายที่แท้จริงว่าสามารถให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้ได้เพียงใด

ปัญหาประการที่สามกรณีปัญหาหน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้โดยหน่วยงานที่เข้ามากำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้โดยหลักแล้วได้แก่คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ คณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประจำจังหวัดและคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ประจำกรุงเทพมหานคร โดยมีอำนาจไปในทางปราบปรามผู้กระทำผิดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและป้องกันการกระทำผิดที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตมากกว่าการเยียวยาความเสียหายที่เกิดแก่ลูกหนี้มิได้มีลักษณะในการคุ้มครองผู้บริโภคในอันที่จะดำเนินการเพื่อปกป้องสิทธิของลูกหนี้ที่ถูกติดตามทวงถามหนี้อย่างไม่เหมาะสมโดยหน่วยงานใดที่จะเข้ามาเยียวยาความเสียหายที่เกิดแก่ผู้บริโภคที่ตกเป็นลูกหนี้ให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญได้รับรองคุ้มครอง

ปัญหาประการสุดท้าย กรณีปัญหาเกี่ยวกับมาตรการในการเยียวยาความเสียหายจากการติดตามทวงถามหนี้สำหรับมาตรการลงโทษการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมไม่เป็นธรรมนั้นกฎหมายได้กำหนดมาตรการในการลงโทษทั้งในทางปกครองและโทษทางอาญาแต่ยังมิได้มีการกำหนดถึงความรับผิดชอบในทางแพ่งกล่าวคือมาตรการในการเยียวยาชดเชยความเสียหายที่เกิดแก่ผู้บริโภคที่ตกเป็นลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมหากลูกหนี้ได้รับความเสียหายจากการติดตามทวงถามหนี้ลูกหนี้ต้องไปฟ้องเรียกค่าเสียหายต่อศาลเองซึ่งเมื่อลูกหนี้ตกเป็นหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้นเพราะลูกหนี้มีปัญหาทางการเงินแต่ลูกหนี้ยังต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่ตนถูกกระทำละเมิดทั้งยังเสียเวลาในการดำเนินคดีอาจเป็นเหตุให้ลูกหนี้เลือกที่จะไม่ใช้สิทธิของตนในการที่จะเป็นคดีความกันอีกครั้งในเรื่องการเรียกร้องค่าเสียหายที่เกิดจากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมจากผู้ทวงถามหนี้ซึ่งมีผลทำให้เจ้าหนี้หรือผู้ทวงถามหนี้ไม่ต้องชดเชยค่าเสียหายที่เกิดแก่ลูกหนี้จากการกระทำอันไม่เหมาะสมของตนตามกฎหมายฉบับนี้

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นเห็นได้ว่าปัญหาในเรื่องการติดตามทวงถามหนี้เป็นปัญหาที่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้บริโภคและประชาชนในสังคมเป็นอย่างมากและค่อยๆทวีความรุนแรงทุกขณะดังนั้นแม้ประเทศไทยได้มีกฎหมายที่ใช้กำกับควบคุมดูแลการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรมเพื่อเป็นการขจัดปัญหาในการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรมแต่ก็ยังมีปัญหาดังกล่าวมาจึงสมควรที่จะศึกษาถึงปัญหาในทางกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้กู้ยืมเงินนอกระบบในเรื่องนี้ที่ได้รับคุ้มครองบุคคลและสิทธิหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนี้กระบวนการในการติดตามทวงถามหนี้หน่วยงานที่ควบคุม

กำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้และมาตรการในการลงโทษการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมโดยนำพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 มาใช้การให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้และการควบคุมกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้

เมื่อได้ศึกษาหลักกฎหมายของต่างประเทศแล้วจะเห็นได้ว่ามีหลักกฎหมายในการติดตามทวงถามหนี้ของหนี้ที่ได้รับความคุ้มครองบุคคลและสิทธิหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหนี้กระบวนการในการติดตามทวงถามหนี้หน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแลการติดตามทวงถามหนี้และมาตรการในการลงโทษการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมตามที่ศึกษา ได้แก่ สหรัฐอเมริกาเครือรัฐออสเตรเลีย และประเทศญี่ปุ่นทุกประเทศต่างมีหลักกฎหมายในการติดตามทวงถามหนี้ที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคที่ตกเป็นลูกหนี้จากการติดตามทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรม โดยรัฐจะเป็นผู้เข้ามามีบทบาททั้งในการควบคุมกำกับดูแลผู้ดำเนินการในการติดตามทวงถามหนี้ให้อยู่ภายในขอบเขตของกฎหมายและโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและเครือรัฐออสเตรเลียยังได้มีการกำหนดมาตรการในการให้การเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหลักกฎหมายในการติดตามทวงถามหนี้ของสหรัฐอเมริกาได้มุ่งเน้นการให้ความคุ้มครองในเรื่องการให้ความคุ้มครองแก่สิทธิของลูกหนี้และการกระทำที่มีลักษณะไม่เป็นธรรมและไม่มีเหตุผลส่วนหลักกฎหมายในการติดตามทวงถามหนี้ของเครือรัฐออสเตรเลียมุ่งเน้นไปทางการเจรจาต่อรองระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ในการให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาทางการเงินของลูกหนี้และการกระทำที่ไม่สุภาพและไม่เหมาะสมสำหรับประเทศญี่ปุ่นได้มุ่งเน้นไปในเรื่องสิทธิเสรีภาพในการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุขของลูกหนี้และการควบคุมบริษัทผู้ติดตามทวงถามหนี้ที่ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสมาชิกกลุ่มองค์กรอาชญากรรมอันถือเป็นข้อจำกัดที่ชัดเจนโดยแท้

ถือได้ว่าการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคที่ตกเป็นลูกหนี้จากการกู้ยืมเงินนอกระบบและการควบคุมการกำกับดูแลพฤติกรรมในการติดตามทวงถามหนี้ของผู้ทวงถามหนี้ที่เหมาะสมนั้นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาครัฐที่จะให้ความคุ้มครองรับรองตามสิทธิของผู้บริโภคตามกฎหมายรัฐธรรมนูญให้ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะให้ความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันแก่ผู้บริโภคในการติดตามทวงถามหนี้ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริงทั้งยังเป็นไปตามหลักการให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคตามหลักสากลของนานาประเทศอีกด้วย

จากการศึกษาค้นคว้าข้อกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้กู้ยืมเงินนอกระบบนั้น ประเด็นปัญหาที่สำคัญนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาในทางกฎหมายเกี่ยวกับการติดตามทวงถามหนี้กู้ยืมเงินนอกระบบไม่ว่าจะเป็นปัญหาการตีความ กฎหมายในหนี้นอกระบบที่ได้รับความคุ้มครอง ปัญหาในเรื่องขอบเขตของกฎหมายของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการติดตามทวงถามหนี้ ปัญหากระบวนการในการติดตามทวงถามหนี้

ปัญหาลูกหนี้และผู้ให้กู้ยืมเงินที่เป็นเจ้าหนี้ได้รับความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพอย่างเสมอภาคโดยผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไว้ดังนี้

1. ให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ในบทบัญญัติมาตรา 3 ของคำนิยาม “ผู้ทวงถามหนี้ มาตรา 3 “ผู้ทวงถามหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้ซึ่งเป็นผู้ให้สินเชื่อผู้ประกอบการธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคและเจ้าหนี้อื่นซึ่งมีสิทธิรับชำระหนี้อันเกิดจากการกระทำที่เป็นทางการค้าปกติหรือเป็นปกติธุระของเจ้าหนี้ทั้งนี้ไม่ว่าหนี้นั้นจะเป็นสัญญาที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่ก็ตามและให้หมายความรวมถึงผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ดังกล่าวผู้รับมอบอำนาจช่วงในการทวงถามหนี้ผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้และผู้รับมอบอำนาจจากผู้ประกอบการธุรกิจทวงถามหนี้ด้วย”

2. ให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ในบทบัญญัติมาตรา 3 ของคำนิยาม “ผู้ให้สินเชื่อ” “ลูกหนี้” และ “ธุรกิจทวงถามหนี้” มาตรา 3 “ผู้ให้สินเชื่อ” หมายความว่าบุคคลซึ่งให้สินเชื่อแก่บุคคลอื่น” มาตรา 3 “ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคล ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาด้วย” มาตรา 3 “ธุรกิจทวงถามหนี้” หมายความว่า การรับจ้างทวงถามหนี้ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมเป็นปกติธุระแต่ไม่รวมถึงการทวงถามหนี้ของนายความซึ่งกระทำการแทนลูกความของตนเว้นแต่ผู้รับจ้างทวงถามหนี้ที่มีใช้ปกติธุระเจ้าหนี้ต้องร่วมรับผิดชอบผู้เสียหายในความเสียหายอันเกิดจากการติดตามทวงถามหนี้ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ติดตามทวงถามหนี้หรือไม่ก็ตาม”

3. ให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้

(1) ในเรื่องการกำหนดให้ลูกหนี้มีระยะเวลาในการชำระหนี้หลังจากที่เจ้าหนี้ทวงถามหนี้ “ผู้ทวงถามหนี้จะแจ้งให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ต่อเมื่อภายหลัง 5 วัน นับแต่วันที่ได้ติดต่อสื่อสารกับลูกหนี้เป็นครั้งแรกและได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการขอรับชำระหนี้แก่ลูกหนี้แล้ว”

(2) ในเรื่องการใช้สิทธิในการดำเนินคดีของเจ้าหนี้ให้ยกเลิกมาตรา 12 (3) แห่ง พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. 2558 ในเรื่องลูกหนี้ถึงแก่ความตาย “ในกรณีที่ผู้ติดตามทวงถามหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของลูกหนี้ให้ผู้ทวงถามหนี้สามารถแจ้งถึงสิทธิของลูกหนี้ในสัญญาแก่บุคคลผู้เป็นทายาทของลูกหนี้ได้และถ้าบุคคลนั้นได้สอบถามผู้ติดตามทวงถามหนี้ถึงสิทธิของลูกหนี้แล้วผู้ทวงถามหนี้จึงสามารถแจ้งหน้าที่ของลูกหนี้ตามสัญญานั้นได้ว่าลูกหนี้ซึ่งเป็นผู้ตายได้มีหนี้ที่ต้องชำระกับเจ้าหนี้หากไม่ชำระหนี้เจ้าหนี้มีสิทธิคิดดอกเบี้ยผิคนั้นจนกว่าจะชำระหนี้จนแล้วเสร็จและหากทางเจ้าหนี้มีการฟ้องคดีอาจมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีต่อไป”

4. ให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ “ให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสมาคมและมูลนิธิตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีแทนมีอำนาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายแทนผู้เสียหายได้และยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งหมดในการฟ้องดำเนินคดีแทนผู้เสียหาย”

5. ให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ “ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าหนี้หรือผู้ติดตามทวงถามหนี้ที่จงใจหรือประมาทเลินเล่อฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอก”

เอกสารอ้างอิง

ธีรรัตน์ บุตรโพธิ์. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลผู้ติดตามทวงหนี้. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555

ประกาศคณะกรรมการกำกับการทวงถามหนี้ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบและระยะเวลาการชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้. พ.ศ. 2558.

เขาวนารถ เพาะผล. มาตรการทางกฎหมายในการให้ความคุ้มครองผู้บริโภค : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ให้บริการเงินกู้นอกระบบ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2558.

รจนา อินลง. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายแก้ปัญหาหนี้นอกระบบปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557

อรนุช อาษาทองสุข. การควบคุมและแก้ไขข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.